

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/36/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201425
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2024:8121201425.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v spore žalobcu: K. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, XXX XX R., právne zastúpený JUDr. Zdeňka Vokálová, advokát, so sídlom Hlavná 61, 080 01 Prešov, IČO: 42 083 532, proti žalovanému: Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska 71, 813 11 Bratislava, za účasti intervenienta na strane žalovaného: C. G. H., súdny exekútor so sídlom L. XX, XXX XX U., právne zastúpený JUDr. Michal Treščák, ml., advokát, so sídlom Štúrova 17, 040 01 Košice, IČO: 35 555 823, o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej súdnym exekútorom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 13C/10/2021-112 zo dňa 11.10.2022, takto jednohlasne

rozhodol:

- Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby.
- Zrušuje rozsudok vo výrokoch o náhrade trov konania, a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

- Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:
  - „Žalobu zamietla.
  - Žalovaný má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.
  - Intervenient na strane žalovaného má nárok voči žalobcovi na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.“
- Rozhodnutie právne odôvodnil § 11, § 13 ods. 1, § 16 a § 417 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 ods. 1 písm. d), § 9 ods. 2, § 17 ods. 1, ods. 2 a ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „ZoZZŠ“).
- Súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení uviedol, že žalobca si v danom prípade voči žalovanému (štát) uplatnil nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 eur, ako aj (majetkovej) škody vo výške 959,41 eur z titulu tvrdenej zodpovednosti štátu za údajný nesprávny úradný postup, resp. nečinnosť súdneho exekútora, a to že najneskôr počnúc dňom 01.06.2010 bol súdny exekútor povinný postupovať v zmysle ust. § 57 ods. 4 Exekučného poriadku. Súdny exekútor podľa žalobcu nepostupoval v zmysle uvedeného ustanovenia, a keďže nepredložil exekučný spis žalobcu exekučnému súdu za účelom rozhodnutia o zastavení exekúcie, nesprávnym úradným postupom žalobcovi spôsobil ujmu a zasiahol do jeho osobnostných práv. Žalobca tvrdil, že proti nemu bolo nezákonne vedené exekučné konanie na základe poverenia zo dňa 12.06.2008 vydaného Okresným súdom Prešov a na základe predmetného poverenia mu bola nezákonne zrazená aj suma vo výške 959,41 eur a 268,99 eur, pričom exekúcia bola zastavená až dňa 27.06.2019 uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 2Er/1528/2008.

Súd uviedol, že medzi stranami nebolo sporné, že na exekútorskom úrade súdneho exekútora C. G. H. (intervenienta na strane žalovaného) bolo pod sp. zn. EX XXXX/XXXX vedené exekučné konanie vo veci oprávneného G. D., a.s., proti žalobcovi ako povinnému, o vymoženie pohľadávky vo výške 617,41 eur s prísl. Exekučným titulom v predmetnej exekučnej veci bol rozhodcovský rozsudok sp. zn. i586.9264 zo dňa 04.03.2008 vydaný Stálym rozhodcovským súdom IUDEX. Dňa 20.01.2009 uhradil povinný na účet súdneho exekútora sumu 150 eur a následne 37 ďalších platieb, všetky spolu v sume 1 340 eur s tým, že poslednú platbu vykonal dňa 27.03.2018. Dňa 14.06.2018 bolo exekučnému súdu doručené podanie žalobcu ako povinného označené ako podnet na zastavenie exekúcie. Exekúcia bola voči nemu zastavená až dňa 27.06.2019 uznesením Okresného súdu Prešov, sp. zn. 2Er/1528/2008.

4. Vo vzťahu k prvému uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy za údajný nesprávny postup uplatnený žalobcom v tomto konaní, súd prvej inštancie uviedol, že tento žalobca právne odôvodnil poukazom na ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že ustanovenia o ochrane osobnosti zodpovednosť a pasívnu vecnú legitimitáciu koncipujú rozdielne v porovnaní s náhradou škody, a že táto zodpovednosť je daná výlučne subjektu, ktorý neoprávnený zásah údajne spôsobil, a preto štát za žalobcom uplatnené nároky nezodpovedá. Podporne na zdôraznenie rozdielu inštitútu ochrany osobnosti a náhrady škody poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (R 127/2014), ktorým vymedzil základné rozdiely medzi týmito dvoma inštitútmi. Uviedol, že ak by aj napriek nejasnej právnej kvalifikácii žalobcom uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy posudzoval podľa podmienok ust. § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., tak ani v tomto prípade by tento nárok nebol dôvodný. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že štát za takto uplatnený nárok nezodpovedá, keďže ani žalobca, ani súd procesným postupom nezistil, že by bolo v zmysle ust. § 9 ods. 2 ZoZZŠ, príslušným orgánom konštatované porušenie práva zo strany súdneho exekútora tvrdeného žalobcom (súdny exekútor mal najneskôr počnúc dňom 01.06.2010 postupovať v zmysle ust. § 57 ods. 4 Exekučného poriadku), ktoré by malo mať žalobcom tvrdené následky. V nadväznosti na to poukázal aj na ust. § 17 ods. 2 Zákona o zodpovednosti štátu za škodu a uviedol, že takto uplatnená žaloba voči štátu za nesprávny úradný postup súdneho exekútora nie je dôvodná. Vo vzťahu k nároku na náhradu (majetkovej) škody spôsobenej nesprávnym postupom (nečinnosťou) súdneho exekútora, súd prvej inštancie uviedol, že v konaní nebolo zistené splnenie podmienok stanovených zákonom č. 514/2003 Z.z., ktoré sú predpokladom pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci. Týmito predpokladmi v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. sú 1.) existencia nesprávneho úradného postupu, resp. nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci, 2.) vznik škody a 3.) príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom, pričom pre vznik škody je potrebné kumulatívne naplnenie všetkých troch podmienok. Súd konštatoval, že v predmetnom konaní nebola zistená existencia hneď prvého predpokladu, a to údajného nesprávneho postupu súdneho exekútora, pričom s poukazom na ust. § 9 ods. 2 ZoZZŠ dospel k záveru, že pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho okrem iného aj v nečinnosti pri výkone verejnej moci je možné vychádzať len z výsledkov taxatívne uvedených v zákone. V tejto súvislosti poukázal aj na to, že žalobca svoje tvrdenie o nesprávnom úradnom postupe súdneho exekútora oprel len o skutočnosť, že exekúcia bola až dňa 27.06.2019 vyhlásená za neprípustnú a zastavená. Taktiež súd prvej inštancie poukázal aj na tvrdenia intervenienta, že žalobca, ako povinný, nepodal proti exekúcii námietky, dlh dobrovoľne splácal a počas 9 rokov nepodal súdnemu exekútorovi podnet na zastavenie exekúcie. Súd dospel k záveru, že žalobca v konaní nepreukázal ani naplnenie druhého predpokladu, a to vznik konkrétnej majetkovej škody a jej výšky a v tejto súvislosti ani vznik nemajetkovej ujmy. Vo vzťahu k vzniku majetkovej škody uviedol, že vymožená suma bola použitá na úhradu jeho existujúceho záväzku, pričom zdôraznil, že prípadné premlčanie nespôsobuje zánik dlhu a že prijaté premlčaného dlhu nezakladá bezdôvodné obohatenie, a že nárok oprávneného bol uplatnený v rozhodcovskom konaní pred uplynutím premlčacej doby. Zároveň, súd prvej inštancie uviedol, že žalobca údajnú nemajetkovú ujmu bližšie nešpecifikoval, ale najmä nijako nepreukázal, že by mu nejaká ujma v ním tvrdených okolnostiach tohto prípadu vôbec vznikla. V tejto súvislosti v závere rozhodnutia súd prvej inštancie konštatoval, že v predmetnom konaní nebolo zjavne preukázané ani naplnenie tretieho predpokladu, a to existencia priamej príčinnnej súvislosti medzi tvrdeným nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora a tvrdenou ujmu. Vo vzťahu k nepreukázaniu príčinnnej súvislosti súd prvej inštancie poukázal na ustálenú judikatúru, pričom uviedol, že v konaní nebolo zrejmé, že by k zmenšeniu majetku došlo v dôsledku údajného nesprávneho postupu, a nie v dôsledku iných príčin spočívajúcimi napr. v nepodaní námietok a pod. V tomto kontexte súd s poukazom na ust. § 417 ods. 1 Občianskeho zákonníka uviedol, že žalobca sám porušil svoju prevenčnú povinnosť a sám sa pripravil o možnosť zabrániť vytýkanému následku.

5. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, a teda že žalovaný zjavne nezodpovedá za žiadny zásah do osobnostných práv spôsobených orgánom verejnej moci (ust. § 11 a nasl. Občianskeho zákonníka) a

vzhľadom na nepreukázanie naplnenia predpokladov pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci v zmysle ZoZZŠ, súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. O trovách konania rozhodol postupom podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP tak, že úspešnej žalovanej strane, t.j. všetkým subjektom vystupujúcim na tejto strane voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, namietajúc ust. § 365 ods. 1 písm. b), f), g) a h) CSP. Uviedol, že súd prvej inštancie sa nezaoberal podstatnými argumentami žalobcu, že v rámci svojej rozhodovacej činnosti nerešpektoval Smernicu Rady 93/13/EHS, neprihliadal na rozhodovaciu prax Súdneho dvora EÚ a taktiež nezohľadnil vysoký princíp ochrany spotrebiteľa, čím na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súdny exekútor je v intenciách Slovenskej republiky považovaný za súčasť súdnej moci, a preto je nesprávny úradný postup spočívajúci vo vedení protizákonnej exekúcie na základe nevykonateľného exekučného titulu a 11 ročných prieťahov v konaní spôsobených v dôsledku nepredloženia veci súdu na zastavenie exekúcie, nepochybne daný. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia sa opomenul vyporiadať s tým, že došlo k porušeniu Smernice Rady 93/13/EHS, prostredníctvom ktorej malo byť zabezpečené zvýšenie životnej úrovne a kvality života žalobcu ako spotrebiteľa v priestore Európskeho Spoločenstva, a teda v tomto smere zažalil svoje rozhodnutie nepreskúmateľnosťou. Súčasne poukázal aj na judikatúru Súdneho dvora EÚ v zmysle ktorej je čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS potrebné považovať za kogentné ustanovenie, ktoré s ohľadom na nerovné postavenie jednej zo zmluvných strán smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, aby nekalé podmienky uvedené v zmluve uzavretej dodávateľom so spotrebiteľom neboli pre spotrebiteľa záväzné. V rámci odvolania poukázal aj na ďalšie rozhodnutia Súdneho dvora, pričom zdôraznil, že vzhľadom na význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú Smernica Rady zabezpečuje, musí byť jej článok 6 považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami (rozsudok vo veci C-40-08 zo dňa 06.10.2009). Ďalej uviedol, že judikatúra Súdneho dvora má prednosť pred vnútroštátnym právom, pričom všeobecné súdy sú povinné ju pri svojej rozhodovacej praxi zohľadňovať a riadiť sa ňou. Súd nevyporiadaním sa s judikatúrou Súdneho dvora EÚ a nerešpektovaním Smernice Rady, ktorá má prednosť pred vnútroštátnymi zákonmi zažalil rozhodnutie vadou nepreskúmateľnosti, čím odňal strane sporu možnosť riadne sa brániť. Poukázal na to, že Slovenská republika sa v dôsledku vzniku členstva v Európskej únii vzdala časti výkonu svojej suverenity v prospech Európskej únie, čo je najmä vyjadrené v čl. 7 ods. 2 Ústavy SR. Zdôraznil, že slovenské orgány musia pri aplikácii práva skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu úniijného tvorcu zodpovedajúcej právnej regulácie. Táto požiadavka nachádza svoje vyjadrenie v čl. 144 ods. 1 Ústavy SR, v ktorom je vyjadrená viazanosť súdov nielen samotnou Ústavou SR, či zákonom ale aj medzinárodnou zmluvou zmysle čl. 7 ods. 2 Ústavy SR. V tejto súvislosti odkázal na ustálenú rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR, ktorý zdôraznil, že povinnosťou vnútroštátneho súdu, ktorá je inkorporovaná v základnom práve na súdnu ochranu je nielen ústave konformná, ale aj eurokonformná interpretácia zákonov, pričom Ústavný súd SR sa v rámci svojej rozhodovacej činnosti zaoberal postavením súdneho exekútora pri výkone exekučnej činnosti a dospel k záveru, že exekútor sa v rámci deľby moci podieľa na plnení pozitívneho záväzku štátu v súvislosti s realizáciou základného práva obsiahnutého v čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v rozsahu ustanovenom zákonom. Súd prvej inštancie podľa žalobcu nesprávne posúdil hneď prvú podmienku priznania nároku na náhradu škody v zmysle ZoZZŠ, a teda vznik a preukázanie nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora. V tejto súvislosti uviedol, že súdnemu exekútorovi odo dňa doučenia návrhu na vykonanie exekúcie vyplývala povinnosť z medzinárodných zmlúv, vyššieho princípu ochrany spotrebiteľa zabrániť vykonávaniu exekúcie, pričom súd nesprávne právne vec posúdil, keď dospel k záveru, že žalobca nepreukázal v zmysle ust. § 9 ods. 2 ZoZZŠ, porušenie práva zo strany súdneho exekútora. V súvislosti s tým poukázal aj na to, že medzi exekútorom a súdom je rozdiel spočívajúci v tom, že súdu je zverená moc rozhodovacia a súdnemu exekútorovi moc vykonávacia. Zároveň poukázal na irelevantnosť podania námietok proti exekúcii, ktoré odôvodnil vo vyjadrení zo dňa 12.02.2012 rozsudkom Súdneho dvora vo veci C-168 zo dňa 26.10.2006, s ktorým sa však súd prvej inštancie vôbec nevyporiadal, čo malo za následok nesprávne právne posúdenie vo veci. Ďalej uviedol, že žalobca splácal dlh na základe núteného výkonu protizákonnej exekúcie, a teda je absurdné tvrdenie súdu, že žalobca tak konal dobrovoľne. Namietal, že v predmetnom konaní sa domáhal náhrady škody vo výške 959,41 eur, a teda nebol povinný preukazovať vznik bezdôvodného obohatenia na strane oprávneného a záver súdu o tom, že v konaní nepreukázal vznik bezdôvodného obohatenia na strane oprávneného v uplatnenej výške považoval za nedôvodný. Exekúcia voči nemu bola vykonávaná na základe nevykonateľného rozhodcovského rozsudku, ktorý nemal žiadne právne účinky, a teda žalobca platil peniaze pod nátlakom

exekútora, čím došlo k protizákonnému zbaveniu majetku a tým aj ku škode v žalovanej sume, za ktorú je zodpovedný štát. Taktiež mal žalobca za preukázaný aj vznik nemajetkovej škody, čím sa súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia nezaoberal. Žalobca mal za to, že požadovaná výška náhrady nemajetkovej ujmy v sume 10 000 eur je v celom rozsahu opodstatnená. V závere odvolania žalobca poukázal na to, že je spotrebiteľom, ktorý sa domáha svojho práva a preto ho súd mal vyzvať k predloženiu listinných dôkazov, ktorými odôvodňoval vznik nemajetkovej ujmy, a teda predloženie potvrdenia o práci v zahraničí a pod. Taktiež namietal, že súd pri rozhodovaní o trovách konania mal postupovať podľa § 257 CSP, nakoľko je spotrebiteľom s nízkym príjmom zastupovaný advokátom na základe rozhodnutia Centra právnej pomoci. Žalobca zároveň navrhol, aby odvolací súd na Súdny dvor EÚ predložil návrh na začatie prejudiciálneho konania, či práva spotrebiteľa nie sú porušené ustanovením zákona SR o prístupí intervenienta na stranu štátu vystupujúcemu na strane žalovaného proti žalobcovi, aj keď žalobca ako spotrebiteľ žaloval iba štát a či nie je nutné aplikovať ust. § 257 CSP o nepriznaní trov konania intervenientovi a aj žalovanému. Navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok a vrátil vec na ďalšie konanie, resp. aby zmenil rozsudok tak, že vyhovie žalobe v celom rozsahu. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

8. Intervenient v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za správny a súd dospel k správnejmu záveru, že v konaní nebolo preukázané splnenie zákonných podmienok pre priznanie náhrady škody v zmysle ustanovení zákona č.514/2003 Z.z. Pre vznik nároku na náhradu škody je potrebné kumulatívne naplnenie všetkých predpokladov, čo v danom konaní zistené nebolo. Žalobca podľa názoru intervenienta v podanom odvolaní cituje judikatúru nesúvisiacu s predmetom konania o náhrade škody a nemajetkovej ujmy, a taktiež uvádza argumenty, ktoré sa na prejednávajúcu vec nevzťahujú. Vo vzťahu k odvolaniu o priznaní náhrady trov konania uviedol, že nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu, nakoľko nepriaznivá majetková situácia sporovej strany nie je bez ďalšieho dôvodom na aplikáciu ust. § 257 CSP. Zdôraznil, že pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne osobné, aj zárobové pomery sporových strán, pričom je potrebné si všimnúť aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní. Podľa názoru intervenienta v prejednávanom prípade absentuje výnimočnosť prípadu aplikácie ust. § 257 CSP. Ďalej poukázal na to, že žalobca v podanom odvolaní uvádzal že je v predmetnom konaní spotrebiteľom, a teda v súvislosti s tým ho mal súd vyzvať na predloženie listinných dôkazov. Intervenient s poukazom na ust. § 290 CSP a ust. § 300 CSP uviedol, že predmetné konanie nie je spotrebiteľským konaním, a teda žalobca nevystupuje v postavení spotrebiteľa. S poukazom na základnú definíciu spotrebiteľských sporov uviedol, že predmetom konania je nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej súdnym exekútorom pri výkone exekučnej činnosti podľa osobitného predpisu, a teda v danom prípade sa nejedná o spotrebiteľský spor. V súvislosti s návrhom na začatie prejudiciálneho konania uviedol, že bezohľadu na charakter konania je priznanie náhrady trov konania intervenientovi v súlade s procesnoprávnou úpravou postavenia intervenienta. Ďalej uviedol, že je nesporné, že v prípade neúspechu žalovaného by bol postihnutý regresným nárokom v súlade so zákonom, a teda bolo jeho výslovným záujmom zúčastniť sa predmetného súdneho sporu. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil a priznal mu náhradu trov odvolacieho konania.

9. Žalobca v replike uviedol, že v plnom rozsahu zotrúva na podanom odvolaní, trvá na tom, že v konaní vystupuje ako spotrebiteľ. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu Prešov zo dňa 28.10.2021, sp. zn. 22CoCsp/31/2020, z ktorého je zrejmé, že súdu priamo zo zákona vyplýva povinnosť pri rozhodovaní o náhrade trov konania skúmať aj existenciu resp. neexistenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle ust. § 257 CSP. Uviedol že predmetnému sporu predchádzala nezákonne vedená exekúcia po dobu 11 rokov na základe neplatného rozhodcovského rozsudku, počas ktorej súdny exekútor prijímal plnenia na základe titulu ktorý odpadol, v rozpore s vyšším princípom ochrany spotrebiteľa, čo podľa žalobcu zakladá dôvod hodný osobitného zreteľa. V tomto smere poukázal aj na svoju nepriaznivú finančnú situáciu, ktorá je spôsobená vedením nezákonných exekúcií voči jeho osobe a to exekúcie pod sp. zn. 79Er/770/2012 alebo EX2144/2019, v dôsledku ktorých má zákaz nakladať s majetkom. Uviedol, že všetky tieto skutočnosti musí súd vziať na zreteľ, a to najmä preto že nezákonne vedených exekúcií bolo 5, čo preukazuje že žalobca sa ocitol v situácii porušovania práv v dôsledku protizákonne vedených exekúcií. Žalobca považuje náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 eur za oprávnenú a dôvodnú, pričom vychádzal z dôvodovej správy k zákonu č. 514/2003 Z.z. V závere uviedol, že zotrúva na podaní návrhu na začatie prejudiciálneho konania, ktorý rozšíril o otázku „či sa má zásada efektívnosti vykladať tak že súdny exekútor ako súčasť súdnej moc v SR je povinný od obdržania návrhu na vykonanie exekúcie skúmať exekučný titul a pri zistení porušenia medzinárodných zmlúv je povinný predložiť návrh na zastavenie exekúcie pre rozpor s medzinárodnými zmluvami, ktoré majú prednosť pred zákonmi SR?“

10. Intervenient v duplike uviedol, že zotrúva na svojej argumentácii týkajúcej sa otázky charakteru prejednávaneho súdneho sporu. S poukazom na predmet súdneho konania a na subjekt, ktorý vystupuje na strane žalovaného zdôraznil, že nemožno súhlasiť s tvrdením žalobcu o tom, že v danom prípade sa jedná o spor spotrebiteľského charakteru. Vo vzťahu k uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy opätovne poukázal na to, že pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, a teda aj nemajetkovú ujmu je potrebné kumulatívne naplnenie zákonných podmienok, čo v danom konaní zistené nebolo, a teda nie je na mieste ani úvaha o oprávnenosti náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 eur. Žalobca neuniesol bremeno tvrdenia, keďže nepredložil ani jediný dôkaz preukazujúci vznik nemajetkovej ujmy. Zároveň intervenient s poukazom na význam prejudiciálneho konania uviedol, že návrh na začatie tohto konania je zjavne nedôvodný. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhol aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne potvrdil.

11. Žalobca v triplike zotrval na svojich predchádzajúcich podaniach, a taktiež zotrval aj na podanom návrhu na začatie prejudiciálneho konania.

12. Ďalšie vyjadrenia strán sporu vo veci podané neboli.

13. Žalobca, ako sťažovateľ, sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu dňa 18.01.2023 domáhal vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 13C10/2021. Žalobca v tomto konaní pred Ústavným súdom SR navrhol, aby mu priznal primerané finančné zadostučinenie vo výške 3 000 eur. O ústavnej sťažnosti žalobcu rozhodol Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením, zo dňa 07.02.2023, ktorým ústavnú sťažnosť žalobcu zamietol. (č.l. 141) Žalobca v konaní o ústavnej sťažnosti namielol celkovú dĺžku napadnutého konania, pričom tvrdil, že dĺžka v trvaní 23 mesiacov, teda viac než 2 rokov je neprimeraná. Zároveň poukázal na zákonnú povinnosť súdu vyhotoviť rozsudok do 30 dní od jeho vyhlásenia, pričom v napadnutom konaní mu rozsudok doručený nebol ani po troch mesiacoch od jeho vyhlásenia. Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania návrhu na začatie konania v súlade s ust. § 56 ods. 2 zákona č. 314/2018 Z.z. skúmal, či tu nie sú dôvody ktoré bránia jeho prijatiu na ďalšie konanie a dospel k záveru, že celkovú dĺžku napadnutého súdneho konania pred okresným súdom nemožno zatiaľ považovať za zjavne neprimeranú. Aj napriek tomu, že dĺžka písomného vyhotovenia rozsudku presiahla zákonom stanovenú dĺžku, ústavný súd dospel k záveru, že intenzita porušenia práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov nebola taká aby odôvodňovala prijatie sťažnosti žalobcu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú odmietol podľa § 56 ods. 2 zákona č. 314/2008 Z.z.

14. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (ustanovenie § 34 CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (ustanovenie § 385 CSP a contrario) tým, že miesto a čas vyhlásenia rozhodnutia oznámil na úradnej tabuli súdu Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

15. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

16. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným porušením práva na spravodlivý proces, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie znemožňujúceho strane aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, nesprávneho rozhodnutia vo veci, nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávnym právnym posúdením, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR II. ÚS 78/05).

17. Podľa ust. § 3 ods. 1 ZoZZŠ Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

18. Podľa ust. § 9 ods. 1 ZoZZŠ štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje výkon právomoci orgánom verejnej moci, pri ktorom dôjde k porušeniu právnou normou ustanoveného predpísaného postupu alebo k porušeniu účelu, ku ktorému postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci smeruje. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieskumy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

19. Podľa ust. § 17 ods. 2 ZoZZŠ v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

20. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

21. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd uvádza, že porušením práva na spravodlivý súdny proces sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv strany sporu, ktoré jej poskytujú predpisy upravujúce civilný proces. O procesnú vadu, ktorá má za následok nesprávny procesný postup v zmysle § 389 ods. 1 písm. b) CSP ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Oboznámením sa s predloženým súdnym spisom odvolací súd dospel k záveru, že ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

22. K námietkam nesprávneho skutkového zistenia odvolací súd konštatuje, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre rozhodnutie v predmetnej sporovej veci. Dokazovanie je potrebné vnímať ako procesný postup, ktorý smeruje k vytvoreniu skutkových poznatkov potrebných pre rozhodnutie vo veci samej. Odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania možno vzhliadať najmä v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd ustanoví skutkový stav v prejednávanej veci, a z ktorého potom vychádza, a na ktorý následne aplikuje konkrétnu právnu normu. Zistenie skutkového stavu, ktorý je objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný predovšetkým aj z hľadiska posúdenia pravdivosti tvrdení účastníkov a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporom konaní (primerane rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že nedošlo k naplneniu tejto odvolacej námietky.

23. K námietke, že zistený skutkový stav neobstojí odvolací súd uvádza, že tento odvolací dôvod nemožno vnímať ako reálnu vadu rozhodnutia v zmysle nesprávneho procesného postupu súdu pri zisťovaní skutkového stavu. V prípade, ak by odvolateľ videl naplnenie tohto odvolacieho dôvodu v procesnom postupe súdu, tak by musel v podanom odvolaní zároveň argumentovať aj odvolacím dôvodom upraveným pod písm. e) a/alebo aj pod písm. f). Zároveň však ide o stav, keď je možné doteraz zistený skutkový stav (skutkový základ neprávoplatného rozhodnutia) aktivitou strany sporu viac priblížiť „pravde“, čím sa rozhodnutie vo veci samej môže vo väčšej miere priblížiť ideálu spravodlivého rozhodnutia. Prípustnosť tohto odvolacieho dôvodu je potrebné vnímať v spojitosti s ust. § 366 písm. d) CSP, z ktorého vyplýva, že novoty môže odvolateľ použiť v tomto prípade len vtedy, ak ich v konaní pred súdom prvej inštancie nemohol použiť bez vlastnej viny. Z uvedených dôvodov má odvolací súd za to, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

24. Vo vzťahu k odvolaciemu dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci § 365 ods. 1 písm. h) CSP odvolací súd zdôrazňuje, že pod právnym posúdením treba rozumieť činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových tvrdení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym posúdením veci je omyl súdu pri

aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce správny právny predpis použil, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne závery (viď napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. Cdo 7/2010). Odvolací súd ma teda za to, že táto odvolacia námietka naplnená nebola.

25. Žalobca v predmetnom konaní uplatňuje voči žalovanému nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 eur, ako aj majetkovej škody vo výške 959, 41 eur. Tento nárok si žalobca uplatňuje z titulu zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup, resp. nečinnosť súdneho exekútora. Nárok na náhradu majetkovej škody si žalobca voči štátu uplatňoval na základe skutočnosti, že v priebehu nezákonne vedeného exekučného konania boli súdnym exekútorom vymožené peňažné prostriedky vo výške 959,41 eur, ktoré boli poukázané oprávnenému. Nakoľko bol oprávnený G., a.s.), v prospech ktorého sa exekúcia vykonávala, vymazaný z obchodného registra, uplatňoval si tento nárok voči štátu, a to z titulu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Nárok na náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 10 000 eur žalobca odvodzoval tým, že táto spočívala v sťaženi spoločenského života v dôsledku nezákonnej exekúcie, vedenej na Okresnom súde Prešov, sp. zn. 2Er/1528/2008. Podanú žalobu odôvodnil tým, že voči nemu bolo na základe poverenia č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 12.06.2008 vydaného Okresným súdom Prešov, vedené nezákonné exekučné konanie, na základe ktorého mu bola nezákonne zrazená suma vo výške 959,41 eur a 268,99 eur. Exekúcia bola voči žalobcovi zastavená až dňa 27.06.2019, t.j. po uplynutí 11 rokov. Ďalej uviedol, že exekúcia nemala byť voči nemu vedená, nakoľko celé exekučné konania bolo proti nemu vedené neoprávnené a v rozpore so zákonom. Nezákonnosť vedenej exekúcie vzhladol najmä v nesprávnom úradnom postupe súdneho exekútora, keďže tento bo podľa žalobcu povinný postupovať počnúc dňom v súlade s ust. § 57 ods. 4 zákona č. 233/1995 Z.z.. Absencia snahy zo strany súdneho exekútora vedúcej k zabráneniu vedenia nezákonnej exekúcie voči osobe žalobcu viedla k spôsobeniu ujmy a zásahu do jeho osobnostných práv. Poukázal na to, že exekučné konanie sťažovalo jeho život po dobu 11 rokov, v rámci ktorých súdny exekútor nespĺnil povinnosť mu uloženú v zákonom ustanovení exekučného poriadku a v pochybnostiach o zákonnosti vedenej exekúcie nepredložil vec súdu. Uviedol, že v dôsledku nezákonne vedenej exekúcie mu boli zablokované účty, tiež bo vedený v registri exekúcií ako neplatič, čo mu značne sťažilo jeho finančnú situáciu. Nezákonné vedenie exekúcie a s ňou spojené prietahy mali negatívny dopad aj na jeho rodinné, pracovné a osobné vzťahy. V súvislosti s tým poukázal na to, že všetky tieto okolnosti negatívne vplývali aj na jeho zdravie, kedy pocit beznádeje a frustrácie vyvrcholil pokusom o samovraždu.

26. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku je potrebné poukázať, že porušovanie zákonnosti pri výkone verejnej moci je nežiadúcim a spoločensky neakceptovateľným javom. Základnou požiadavkou vyplývajúcou z koncepcie právneho štátu je aj tá, že orgány verejnej moci v právnom štáte musia mať také právne postavenie, ktoré bez pochybností umožní uplatnenie ich zodpovednosti za každé porušenie zákona, resp. za ich každý nesprávny úradný postup. Túto možnosť garantuje čl. 46 Ústavy SR, pričom občanom sú v prípade porušenia zákona orgánom verejnej moci priznané dve navzájom nezávislé práva, a to právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci a právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci.

27. Zákon č. 514/2003 Z.z. upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. V rámci svojich zákonných ustanovení tento zákon rozlišuje medzi zodpovednosťou štátu a zodpovednosťou územnej samosprávy. Nositeľom zodpovednosti za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci je za podmienok ustanovených týmto zákonom štát s výnimkou prípadov upravenej v tretej časti čl. I. tohto zákona, keď za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci presnejšie pri výkone samosprávy zodpovedá územná samospráva. Ďalej tento zákon rozlišuje dva druhy zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci, a zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom orgánu verejnej moci. Zároveň citovaný právny predpis ustanovuje, že zodpovednosť štátu za takto spôsobenú škodu je objektívnou zodpovednosťou.

28. V ustanovení § 3 zákona č. 514/2003 Z.z. zákonodarca uvádza taxatívny výpočet prípadov, kedy pripadá do úvahy zodpovednosť štátu za škodu, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci. Štát v zmysle tohto zákonného znenia zodpovedá za škodu, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, či zadržaním, b) rozhodnutím o treste a v neposlednom rade d) nesprávnym úradným postupom. V rámci tohto ustanovenia sa zakotvuje tzv. absolútna zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci.

29. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku správne uviedol, že odvolací súd sa plne stotožňuje s názorom, že pre úspešné uplatnenie nároku vymedzeného vyššie uvedeným ustanovením zákon predpokladá splnenie troch podmienok, a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť (tzv. kauzálny nexus) medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Príčinná súvislosť (kauzálny nexus) je podstatným prvkom zodpovednostnej skutkovej podstaty. O vzťah príčinnej súvislosti ide vtedy, ak protiprávne konanie a vznik škody sú v logickom slede, a ak teda protiprávne konanie škodcu bolo príčinou a vznikom škody následkom tejto príčiny. Vzťah príčiny a následku musí byť bezprostredný (priamy). Nestačí iba pravdepodobnosť príčinnej súvislosti, či okolnosti nasvedčujúce jej existencii; príčinnú súvislosť treba vždy preukázať. Rozhodujúca je vecná súvislosť príčiny a následku, a túto nemožno riešiť vo všeobecnej rovine, ale vždy v konkrétnych súvislostiach. Príčinou vzniku škody môže byť len také konanie (alebo opomenutie), bez ktorého by škodný následok nevznikol. Musí byť teda doložené, že nebyť protiprávneho konania (opomenutia) škodcu, škodlivý následok by nenastal. Ak príčinou škody je iná skutočnosť, zodpovednosť za škodu nenastáva (do pozornosti napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Mcd0/16/2012).

30. Otázka príčinnej súvislosti medzi určitým protiprávnym konaním a konkrétnou škodou je otázkou skutkovou. Pri riešení otázky príčinnej súvislosti je právnym posúdením veci vymedzenie, medzi akou ujmou (alebo následkom) a akou skutočnosťou (ako príčinou) tejto ujmy má byť príčinná súvislosť zisťovaná. Pre posúdenie zodpovednosti za škodu má preto určujúci význam, v čom konkrétne spočíva škoda (majetková ujma), za ktorú je požadovaná náhrada. Vo vzťahu medzi konkrétnou ujmou poškodeného a konkrétnym konaním škodcu, pokiaľ je protiprávne, sa príčinná súvislosť zisťuje.

31. Zákon č. 514/2003 Z. z. zavádza aj právo na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom pri výkone verejnej moci, za podmienok stanovených zákonom, teda vtedy, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím, či nesprávnym úradným postupom. Nemajetková ujma sa uhradza v peniazoch, ak ju nie je možné uspokojiť inak. Podobne aj pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy je nevyhnutné, aby boli súčasne naplnené tri základné predpoklady, ktorými sú nezákonné rozhodnutie orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávny úradný postup, existencia nemajetkovej ujmy a kvalifikovaná príčinná súvislosť medzi namietaným nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. V prípade nemajetkovej ujmy musí byť navyše zrejmé, že samotné konštatovanie porušenia práva je nedostačujúce.

32. Z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie nepochybne vyplýva, že na exekútorskom úrade súdneho exekútora C. (intervenienta) bolo pod sp. zn. EX 2010/2008 vedené exekučné konanie vo veci oprávneného G. D., a.s. proti žalobcovi ako povinnému, a to o vymoženie pohľadávky vo výške 617,41 eur s prísl. Okresný súd Prešov vydal poverenie na vykonanie exekúcie dňa 12.06.2008. Exekučným titulom v predmetnom konaní bol rozhodcovský rozsudok sp. zn. i586.9264 zo dňa 04.03.2008 vydaný Stálym rozhodcovským súdom IUDEX. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalobcovi bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie dňa 12.08.2008, v rámci ktorého bol žalobca poučený o možnosti podať námietky voči exekúcií. Žalobca napriek zákonnému poučeniu nevyužil svoju zákonnú možnosť a nepodal námietky voči exekúcií. Podnet na zastavenie exekúcie žalobca podal až 14.06.2018.

33. Lustráciou v priebehu exekučného konania bolo zistené, že žalobca nebol vlastníkom žiadnych nehnuteľností, ani bankových účtov, a teda zablokované mu boli len motorové vozidlá. Počas výkonu exekúcie žalobca uhradil na účet súdneho exekútora sumu 150 eur a následne vykonal ďalších 37 platieb, t.j. spolu v sume 1 340 eur. Nakoľko dochádzalo zo strany žalobcu k priebežným úhradám pohľadávky, súdny exekútor nepokračoval od vydania Upovedomenia o začatí exekúcie vo výkone exekúcie voči žalobcovi iným spôsobom. Dňa 01.07.2019 bolo súdnemu exekútorovi doručené uznesenie Okresného súdu Prešov (č.k. 2Er/1528/2008-94 zo dňa 27.06.2019), ktorým súd prvej inštancie vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil.

34. Žalobca v podanom odvolaní namietal, že súd prvej inštancie sa nezaoberal podstatnými argumentami v priebehu konania, akými boli 11 ročné ignorovanie Ústavy SR a najmä opomenutie aplikácie Smernice Rady a vyššieho princípu ochrany spotrebiteľa Na základe vyššie spomenutých skutočností má rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádzať z nesprávneho právneho posúdenia, a taktiež z nesprávnych skutkových zistení. V tomto smere odvolací súd uvádza, že predmetom tohto konania je uplatnenie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy vzniknutej nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora. Jedná sa o osobitný druh zodpovednosti, ktorú upravuje osobitný právny predpis, t.j. z. č. 514/2003 Z.z., ktorý v rámci svojich zákonných ustanovení osobitne upravuje zodpovednosť za škodu spôsobenú orgánmi pri výkone verejnej moci, pričom zakotvuje aj podmienky za splnenia ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú týmito orgánmi. Odvolací súd v tomto smere nespochybňuje opodstatnenosť a účelnosť Smernice Rady, a taktiež vyššieho princípu ochrany

spotrebiteľa, pričom poukazuje na ich uplatnenie v rámci konania o spotrebiteľských sporoch. Avšak vzhľadom na charakter a druh predmetného konania, nie je možné tieto predpisy aplikovať na posudzovanie splnenia podmienok pre vznik škody spôsobenej orgánmi verejnej moci v súvislosti s výkonom verejnej moci. Predmetné právne predpisy upravujú právne vzťahy vzniknuté medzi dodávateľmi a spotrebiteľmi pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv. Takýto vzťah však nebol predmetom v posudzovanej veci.

35. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo preukázané, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok pre úspešné uplatnenie nároku na náhradu škody, a to nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Žalobca nepreukázal, že by v priamej príčinnej súvislosti s akýmkoľvek konaním alebo nekonaním v uvedenej exekučnej veci orgánom verejnej moci vznikol nárok na požadovanú náhradu majetkovej a nemajetkovej škody. Odvolací súd v tomto smere v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že žalobca nepreukázal splnenie podmienok pre uplatnenie nároku na náhradu škodu spôsobenej orgánom verejnej moci. Pre vznik zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. musí žalobca preukázať splnenie 3 vyššie uvedených podmienok, pričom tieto podmienky musia byť v súdnom konaní náležite preukázané, nakoľko len pravdepodobný záver o ich splnení, resp. splnení len niektorej z nich, nepostačuje. Zároveň, tieto podmienky musia byť naplnené kumulatívne, čo značí, že ak absentuje splnenie čo i len jednej z nich, bez ohľadu na to, že sú splnené ostatné podmienky, nároku na náhradu škody nemožno vyhovieť. V konaní o náhradu škody a nemajetkovej ujmy podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je žalobca povinný preukázať všetky skutočnosti odôvodňujúce priznanie nároku na náhradu škody a nemajetkovej ujmy, t.j. nesie dôkazné bremeno. Z uvedeného je nutné vyvodiť, že samotné poukazovanie žalobcom na všeobecnú judikatúru ESLP a Ústavného súdu SR na preukázanie vzniku škody a nemajetkovej ujmy nepostačuje. Vzhľadom na požiadavku kumulatívneho naplnenia podmienok pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú podľa zákona č. 514/2003 Z.z. je potrebné v každom jednom súdnom konaní preukázať jej vznik výšku, a to v priamej príčinnej súvislosti s konkrétnym úradným postupom a u konkrétnej osoby poškodeného.

36. Odvolací súd konštatuje, že v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo nijako preukázané tvrdenie žalobcu o nesprávnom úradnom postupe súdneho exekútora. Zákon o zodpovednosti za škodu bližšie nedefinuje nesprávny úradný postup. V zásade ide o tie prípady vzniku škôd, ktoré boli vyvolané inou činnosťou štátnych orgánov ako rozhodovacou. Môže ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu, ak pri tomto výkone alebo v súvislosti s ním dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie štátneho orgánu alebo k porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti. Úradný postup je potrebné posudzovať z hľadiska účelu, k dosiahnutiu ktorého postup štátneho orgánu smeruje. (Rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 14Co/3/2022).

37. Žalobca v konaní prebiehajúcim pred súdom prvej inštancie nepreukázal splnenie hneď prvej podmienky, a to existencie nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora. Uviedol, že súdny exekútor bol povinný predložiť exekučný spis žalobcu za účelom zastavenia veci exekučnému súdu, keďže ako orgán verejnej moci si mal byť vedomý, že exekučný titul je nezákonný a exekúcia je neprípustná. Vychádzajúc z ust. § 9 ods. 4 ZoZZŠ, pre posúdenie nesprávneho úradného postupu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon možno vychádzať len z výsledkov taxatívne vymedzených v tomto ustanovení. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie konštatuje, že v predmetnom konaní takýto výsledok požadovaný ust. § 9 ods. 4 ZoZZŠ absentuje. V súvislosti s tým odvolací súd poukazuje na vyššie opísaný priebeh exekučného konania, nakoľko má za to, že žalobca od doručenia upovedomenia o začatí exekúcie nevyužil možnosti obrany proti tejto exekúcii, a teda nepodal v zákonnej lehote námietky voči exekúcii. Žalobca svoje tvrdenie o nesprávnom úradnom postupe súdneho exekútora založil na tom, že exekúcia bola neskôr vyhlásená za neprípustnú, a že súdny exekútor bol ako orgán verejnej moci povinný postupovať v zmysle ust. § 57 ods. 4 Exekučného poriadku. Uviedol, že súdny exekútor si musel byť vedomý neprípustnosti vedenia exekúcie, a to v dôsledku nezákonného exekučného titulu. Odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že súdny exekútor postupoval v súlade so zákonom platným v čase vykonávania exekúcie, nakoľko predmetné ustanovenie bolo do exekučného poriadku zaradené až novelou v roku 2010. Súdny exekútor pri vykonávaní exekúcie postupoval v súlade so zákonom a podľa platného Exekučného poriadku, keď po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie vydal upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré bolo žalobcovi doručené dňa 12.08.2008, proti ktorému žalobca aj napriek zákonnému poučení nepodal námietky. Zároveň žalobca v podanom odvolaní namietal, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko mal za to, že k zásahu do jeho osobnostných práv nedošlo nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora, keďže k vydaniu nezákonného rozhodnutia - poverenia na vykonávanie exekúcie došlo najmä nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora. V tomto smere odvolací súd odkazuje

na rozhodnutie Krajského súdu Prešov sp. zn. 3Co/24/2023, ktorým odvolací potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie, kde sa žalobca domáhal náhrady škody, ktorá mu vznikla nesprávnym postupom Okresného súdu Prešov v predmetnej exekučnej veci. Tu odvolací súd dospel k záveru, že skutočnosť, že exekučný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie ešte nemožno považovať za ústave relevantný zásah do podstaty základného práva na spravodlivý proces, keďže sa jedná o začiatkové štádium exekučného konania, keďže súd predbežne zisťuje či existuje spôsobilý predbežný exekučný titul. Zdôraznil, že dôkazom toho, že nejde o nesprávny postup všeobecného súdu je aj skutočnosť, že povinný má k dispozícii prostriedky obrany voči exekúcii, ktoré spočívajú aj v možnosti podania námietok proti exekúcii hneď potom, čo mu je doručené upovedomenie o začatí exekúcie.

38. Odvolací súd pre správnosť napadnutého rozhodnutia konštatuje, že súdny exekútor, tak ako to vyplývajú aj z ustálenej rozhodovacej praxe súdnych autorít „vykonáva úlohy štátneho orgánu. Právne postavenie exekútora je ustanovené tak, že v rámci deľby verejnej (štátnej moci) sa exekútor podieľa na realizácii základného práva na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky. Na súdneho exekútora vykonávajúceho činnosť treba v zmysle uvedeného hľadieť ako na orgán, ktorému je zverený výkon verejnej (štátnej moci) v rozsahu ustanovenom zákonom, a to Exekučným poriadkom a subsidiárne Občianskym súdnym poriadkom.“ (uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/199/2009) Vychádzajúc z vyššie uvedeného sa na výkon činnosti súdneho exekútora hľadí ako na výkon činnosti orgánu verejnej moci, a teda správnosť, resp. nesprávnosť jeho úradného postupu je posudzovaná podľa noriem zákona č. 514/2003 Z.z.

39. V súvislosti s uplatneným nárokom na náhradu majetkovej škody vo výške 959,41 eur, odvolací súd konštatuje, že nevzhladol naplnenie ani tohto predpokladu. Žalobca namietal, že exekúcia bola vykonávaná na základe neplatného a nevykonateľného rozhodcovského rozsudku, ktorý nemal žiadne právne účinky a žalobca platil peniaze pod nátlakom exekútora, čo malo za následok vznik škody v žalovanej sume. Uviedol, že v dôsledku zániku oprávneného v prospech ktorého bola exekúcia vykonávaná bol oprávnený uplatniť si nárok na náhradu škody z titulu zodpovednosti štátu. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na to, že žalobca s oprávneným tak ako to bolo preukázané v konaní pred súdom prvej inštancie uzatvoril spotrebiteľské zmluvy, na základe ktorých došlo k poskytnutiu peňažných prostriedkov. Nakoľko žalobca riadne nespĺnil povinnosti so splácaním svojho záväzku, oprávnený využil svoje právo a pristúpil k následnému vymoženiu finančných prostriedkov zákonnou formou, a to prostredníctvom návrhu na začatie exekučného konania. Vymožená suma bola použitá na úhradu existujúceho záväzku, pričom skutočnosť, že žalobca riadne uhradil tento záväzok mala za následok, že súdny exekútor nepristúpil k inému spôsobu vedenia exekúcie. Odvolací súd v tomto smere pripomína, že majetkovou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetku poškodeného, pričom ako súd prvej inštancie správne konštatoval, v tomto prípade k naplneniu tejto podmienky nedošlo.

40. Odvolací súd konštatuje, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom požadovaných podmienok pre vznik zodpovednosti štátu, a že by v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom vznikol nárok na požadovanú nemajetkovú ujmu vo výške 10 000 eur. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na to, že žalobca nepreukázal v konaní pred súdom prvej inštancie, že by v priamej príčinnej súvislosti s tvrdeným nesprávnym úradným postupom súdneho exekútora došlo k vzniku nemajetkovej ujmy, ktorá by mala za následok okolnosti, tak ako ich opisoval žalobca. Odvolací súd poukazuje na to, že žalobca nepreukázal v danom prípade, že by došlo v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdneho exekútora k vzniku jednak žalobcových zdravotných problémov, ani problémov v osobnom živote. Žalobca uviedol, že v dôsledku nezákonne vedenej exekúcie bol nútený odísť do zahraničia a pracovať tam. Tieto tvrdenia však nijako bližšie nešpecifikoval a nepredložil žiaden relevantný dôkaz, že postupom súdneho exekútora v predmetnom konaní malo dôjsť k zhoršeniu jeho rodinných, či partnerských vzťahov. Odvolací súd v tomto smere konštatuje, že žalobca v danom prípade nepreukázal, že by vedenie exekučného konania a postup súdneho exekútora predstavoval taký zásah do jeho osobného a pracovného života, ktorý by odôvodnil priznanie nemajetkovej ujmy v zmysle ust. § 17 zákona č. 514/2003 Z.z.

41. Zároveň žalobca v podanom odvolaní navrhol, aby odvolací súd predložil na Súdny dvor EÚ návrh na začatie prejudiciálneho konania o otázke, či práva spotrebiteľa obsiahnuté v Chate základných práv EÚ a Zmluvy o fungovaní EÚ nie sú porušené ustanovením zákona SR o pristúpení intervenienta na stranu štátu a priznaním nároku na náhradu trov subjektom vystupujúcim v tomto konaní na strane žalovaného. Túto otázku vo svojich podaniach nasledovne rozšíril o otázku, či sa á zásada efektívnosti v súvislosti so Smernicou Rady 93/13/EHS vykladať tak, že súdny exekútor je povinný od obdržania návrhu na vykonanie exekúcie skúmať exekučný titul a pri zistení porušenia medzinárodných zmlúv je povinný predložiť súdu návrh na zastavenie exekúcie. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje

na cieľ prejudiciálneho konania, ktorým je najmä „pomoc“ vnútroštátnemu súdu pri rozhodovaní veci, na ktoré sa vzťahuje právo EÚ, a to všeobecným výkladom ustanovení práva EÚ, resp. posúdením platnosti relevantného právneho aktu EÚ. Súdny dvor EÚ tak môže poskytnúť vnútroštátnemu súdu odpoveď na ním položené otázky, ktoré sa však musia týkať práva EÚ, a nie vnútroštátneho práva. Prejudiciálne konanie je teda konanie, v rámci ktorého Súdny dvor EÚ predovšetkým zjednocuje rozhodovacia činnosť vnútroštátnych súdov členských štátov pri aplikácii a výklade práva Európskej únie. Žalobcov návrh na predloženie návrhu na začatie prejudiciálneho konania, preto odvolací súd považuje za nedôvodný a bezpredmetný. Odvolací súd s poukazom na cieľ a podstatu prejudiciálneho konania uvádza, že návrh žalobcu nemá oporu jednak v Civilnom sporovom poriadku, ani v zmluve fungovaní EÚ. Vychádzajúc z čl. 267 ZFEÚ Súdnemu dvoru EÚ neprináleží v prejudiciálnom konaní, aby posudzoval súlad vnútroštátnej právnej úpravy s právom EÚ, ani aby vykladal zákonné alebo iné právne predpisy vnútroštátneho práva, alebo aplikoval právo EÚ na konkrétne situácie v prípadoch prejednávanych vnútroštátnymi súdmi. Z uvedeného dôvodu žalobcov návrh na predloženie návrhu na začatie prejudiciálneho konania považuje odvolací súd za nedôvodný a bezpredmetný.

42. So zreteľom na všetky vyššie uvádzané dôvody hodnotí odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej ako vecne správne, a preto poukazuje na uvedený rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby postupom podľa § 387 ods. 1 a ods. 2 CSP ako vecne správny potvrdil.

43. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania strán sporu a intevenienta vystupujúceho na strane žalovaného je potrebné uviesť, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania strán platí zásada zodpovednosti za výsledok a zásada zodpovednosti za zavinenie (§ 255 a nasl. CSP). Keďže povinnosť nahradiť trovy konania sa môže v tomto konkrétnom prípade javiť ako neprimeraná tvrdosť, ust. § 257 CSP umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa strane, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania, túto náhradu celkom alebo z časti nepriznal. Úvaha súdu o tom, či ide o výnimočný prípad a či sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa musí vychádzať z posúdenia všetkých okolností konkrétnej veci, prihliadne sa tiež k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom strán sporu, keďže je potrebné vziať zreteľ, nielen na pomery toho, kto by mal nahradiť trovy konania, ale musí sa uvážiť aj to, ako by sa takéto rozhodnutie dotklo majetkových pomerov oprávnenej strany k okolnostiam, ktoré viedli k uplatneniu nároku a podobne.

44. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nedefinuje, ale výklad ponecháva na súdnu prax. K dôvodom hodným osobitného zreteľa možno zahrnúť neprimeranú tvrdosť, podiel oboch strán na vzniku a priebehu sporu, povahu a okolnosti sporu, zložitost' riešenej právnej problematiky, zložitost' prípadu výkladov medzinárodnej zmluvy, osobitné pomery strany sporu, či nízky príjem.

45. Súd prvej inštancie sa v predmetnom prípade síce zaoberal možnosťou potreby aplikácie ust. § 257 CSP, avšak dospel k záveru, že tento nie je možné v danom prípade aplikovať. Odvolací súd preto postupom podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) v spojení s ust. § 391 ods. 1 CSP rozsudok vo výroku, ktorým súd priznal žalovanému a intervenientovi na strane žalovaného náhradu trov konania zrušil a v rozsahu zrušenia vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

46. V ďalšom konaní súd prvej inštancie zistí a vyhodnotí celkové majetkové pomery žalobcu, jeho sociálnu a osobnú situáciu v nadväznosti na charakter prejednávanej veci, zväží, či všetky tieto okolnosti vo svojom súhrne umožňujú prijatie záveru o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa, a aplikáciu ust. § 257 CSP pri rozhodovaní o trovách konania strán sporu. V tejto súvislosti rozhodnutie odôvodní tak, aby zodpovedalo kritériám určeným v ust. § 220 ods. 2 CSP a zároveň rozhodne aj o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

47. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý

rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).